

本報刊載之新聞，均經本報編輯部核對，其內容之真偽，概不負責。

[illegible]

Յեղեհեմ Բ. Արամապուրե Նիկողայոս Պարզապետե ԸստՆորաբարձե Ի Տէնդի-
նաՆաւե Գեղաց Լազար Խաչիկեանին Ժաման Կ Խաչր Էջմիածնի Բ. Բրտա Բրեյ Գարգա-
պետե Երեսկարտե Ի Գաթիկեան Լազար Բ. Բրտ Ժամ Է՝ Խէրի Խիւր ձեւիցին Ժամ Կ
Բրտա Բ. Ժամ Լա. Կրտապուր Լազարեանին Ժամանաւ ԿաՆՏրիլ Բիւրի Ի Լազարե Ըղայ Եղեւ
պատմեցին Կրտապուր Է

“知照部”和“知照部”

Պատմություն 23 Վարդապետ :

Քաղաքիս Հաւնայ աղբի երեւելիները քանի
նախկին կայ որ՝ յատկապէս սահարական սեւեռուն
պայտասուն մը հաստատեցին քաղաքիս միջ. ե-
ղին գաղութան կառավարութիւնն այժմ. Օւ-
սթաքի Տ. Լ. Գոնցիսիւն յանձնեցին. հաստատու-
թաւրը Հաւնայ աղբի՝ այս սեռաւնարանէս մեծ
ննջ սպասներ կրնայ քաղել ։

—Երեկէան օրը՝ Ստոյրին հասանալաց չ'սպան-
կոյ Ս Էմ Կախա Խ Կաղաւորին տնտիւմբու թիւան
լանդերը՝ սոքորական արարողութիւնմբ կ'ստու-
գատ, որ հաւանանդորիս միջ զտնուող՝ զա-
ստան տեղութիւնաց արբունի՝ նաւերէն շնորհա-
գրութեան թիւդանօթիներս արձակուելով :

—Վաղգ. իսկան շեփենաւք՝ որ ըստ սովորոյ. Եւ անամայոյ 21 ին կըտուաւուեր, բայց հի սիւսցին անոնիկ քաղինեղուն պատմաւաւ հայիւ թիւ ինքեան որը կըցու. հոսներու մեր նաւահան- իմայ, բաւական դժուարութիւն կըբերուի :

~Ս . Գ) Կարգավորել է նամակները կրճատու-
նեն , թվ և սեփական * 1, Կանցլարի կողմը խ Բ
անպայուհորդու թի և կատարելով , հսկանա-

բեր ամեցի Վին Հատեր է, նոյն մայրաքաղաքը :
Եւ Սեճն Ներսանկոյ՝ Ս . Պետրոսաւ ըզի դեւ-
պանը մեկներ է, նոյն ամեցի Վին Անդղնոյ դը-
նաւու Համար :

* այստատմէն եկած գրեթէ միջ քաղաքա-
կան կեցութեան վրայոր ծանուցանելու նոր բան
մը չկայ, միայն այն կոչմամբ՝ բաւական ժամա-
նակէ հետէ խաղաղութիւնը ու անդարձութիւնը
շարունակաբար կրտիրէ:

Մ. Լճիկում ինչէն՝ սեպտեմբեր 25ին գրուած գրեմբ հետեւեալ պատի լուրը յետինք, թէ սուրբ Արեւհոյ տին Լեւոններէն Աբգարան Հովսէփ Էքբլ, պիտկոտոր՝ Սողոմբ քաղաքը վախճաներ է, ուր՝ քանի մը տախ տառք Սեմանուն Լեւոնիս Սեհ Սրբազանին զիմեւորելու համար դնողեր էր : Այնչա յիշեալ գրոյս գրուած օրը՝ Կարին Սեհ Սրբազնութեան Բիշոփէն ծանուցարհ էլ յալուն վճայր հաւտաթի լուր մը չէն թեր աթոռայինք : Բայց անշուշտ մինչե. հիմայ ծանուցարհ՝ երած է զեայ ի Սուրբ Կահր :

Ինչդեպիս ոչ սրտպիրները յետագայ գիրս կը-
հրատարակեն , որ Վ ջրջ անուն անգղեացի քա-
նդիկը կը գրէ Պախտարայէն յունիսի 27ին և ո-

դատարի ին. և մենք ոչ այստեղ գնելով միայն
այս կռիւներ ծանա ջանելու թէ՛ Կոխարայի քա-
ղաքահան կուսաժարութիւնը ինչ աչքով կրնա-
յի եւրոպայէն այն սեղ գնացած մարդոցը . թէ
և հարկաւոր գործոյ մը համար սնդամ՝ զայցած
բլան : Եւստիկիւսեան համառօտութիւնը այս է .

«Յարկու, ամիս է որ հոս եմ», և թէպէտ թա-
ղաւորը ինձի հինգ վեց տնգամ խոտապաւ որ
իր մէջ դեռապանին հետ մէկ տեղ զիս Մեղ զիս պի-
տի զրկէ, բայց եւ չորս գինս ծածեր վտանգներով
պաշարուած եմ՝, արձէս դուրս ուր որ երթեա-
լու ըլլամ՝ միշտ քովս երես հոգի կան ։ տնային
պատուելով տեղ չեմ՝ կրնար ելլիմալ ։ Եւ չա-
սան խանը՝ որ Մարտիրոս Տեօփէլեա իշխանը ինձի
հետ բնակութեամբ ինչոյ զրկեր էր ։ զիս կո-
րուցուելու չամբ չցաւ ։ խարեց և մատնեց ։ Պար-
սից զեռպանը Մարգարէ Սուրբ խան՝ զիս կը յարզէ
բայց վախճում թէ զիս ազատելու ուժը չուրէ ։
Եւ այլիկ Մարտի Սամբը խանը՝ 5000 զաւանթի մի
հաշի (թէմմիկ) մը առաւ ինձմէ, որ ազատելիմ
եմ՝ ըստակը պիտի տամ ։ Արեւմտեան եմ որ Մար-
գարտապաւ և Քոնստանտնուպոլս հարկներուն մա-
հաւանը պատմաւ ըլլաւ եղած բայց թէպէտ ին-
քը բարեկամութեամբ խորհերս բնակէն չի ձգեր ։

¹⁶ xlfjap (quan nufimra fā tawā dīd p) Gfifwz H m

把把氣，把把氣，把把氣，把把氣

፲፭፻፲፱ ዓ.ም. ጥቅምት ፳፯ ቀን

Գարուդի Էրկիրը՝ հիւսիսային Միտիկէի մէջ
Գարնակ կայրերու լիին մըն է. որ կը տարածի հա-
ւեն զէպ 'ի հիւսիս 27°—36° հիւսիսային բաշ-
տեան մէջ, և արեւելքէն զէպ յարեւմուտք 1°, 20'
14' 30" արեւելեան երկայնութեան մէջ։ Միւլեւոտեան
ձօրոնէ՝ Սիֆերիսական ծովն է սահմանը և բուն
մեծն արէն՝ Լաթանդեան ռիկիանաւը և հարուեն՝
Վալաս սեւապարը, արեւելքէն՝ Միլեթին։ Իւր բո-
ւաւրածութիւնը 274,000 քառակուսի մղոն կը
լինի։

Լորէրիկիս բնգարձմկա թեան մէջ, զանազան լեռ-
ք բարձրեք զաշտեք ու ձորեք կըրպարանակին :
Գլխաւոր լեռը՝ Լ՛իթլան է, և հարմային բայ-
թեան 820 աստիճանին տակից հըսծք մեծ Լ՛իթլա-
սիք, իսկ հիւսիսային կողմանց փոքր Լ՛իթլա :
Եւ Լ՛իթլաը, միայն տարաւան մէկ քանի ամիս
շաղատ է : և հաւանական է տրդարել, թէ սաղ-
մից զաշտիկն փայլ յարատե ձիւն բոց :

Պէտէ Բ. թաւ ախրաւոյ ընդարձակ չէ, գրեթէ եր-
կամ էրեք օրս առ միջաց աւելի միայն, բայց փոքրը
աւելի ցած կերելայ, այսու առնալին մեկու-
ընդարձակագոյն է : ուստի թէ մեծը ե թէ փոք-
րիկս չարք կըբաւնան : Ո՛րեքերկրակոնի ծո-
կիցէն 320 մշնն Հետաւորս թեամբ բարձր ապա-

առժամ է, և հարկի գույքեր միայն քանի մը զե-
աւարեւոյններուն բոլորովին կը պահուին :

Լ՛իկի, կամ Բ՛լուր կապկաջ ըստած լեռը՝ որ
Վարդիսն և Շիրապուրիի դիմացը կը յնի, բաւական
բարձրութիւն ունի, իւր անուանի գետերուն թիւը
սոքն ևն : որոնցմէ Սիւրխուս բոսածը միայն Սի-
ջիկիբաւան ձորք կը լեւափ, և մնացեալ եւթը Լ՛իւ-
րանտեան օկիմանայ կը լեւափին : Լ՛ուջներ՝ 400 մղոն
կըկոչնուիին ունի, իսկ մնացածները 100 էն մինչև
300 մղոն : Ալլիմայն՝ այնքան ջերմ չէ, որքան որ իր
գիրքը կրպաշանքէ : Լ՛յր տեղւոյս մեծ մասը՝ Խօվա-
յին ու ջաւաբային դաշտերէնքէն փոփոխութիւն կա-
նուն, և այն կողմերը՝ որ տաճը չեն ստարածիր, լեռ-
ներուն հոգմերէն կը քովանան : Սաւանանեաց ու
ձեանց օկեւանը՝ միայն լեւափուն միայ է : Դ՛ոփու
կովանէ՝ ու երբէր ջերմանալիւ 39° կամ 40° էն
մօր կիճնայ, և օսկեալիւրմ՝ անգերն ուլ՝ սու հասա-
րսի հապի լիւն 83° կամ 90° աստիճանը կեկոյ :

Տարւոյն և զանախները երկօրի կը բաժնուին, այսինքն խոնարմէան և չորս թէւան, առաջինը զընթէ մը, ձեւեռնայն կը բաժնին:

Ինքնին եւ ցորեն՝ առաւ գարին՝ բրինձ՝ մար-
գարեն՝ եւ ձկն անասն ուլ առաւ խմոր բերր, որ առա-
ջին կարգի երեւի ժողովանց սնունդն է, հետեւ-
աւոր՝ եւ բամպակ՝ ծխախոտ՝ շաշմայ՝ կոնեպի՝ եւ տե-
անկ մէջ հօտի, եւ գրեմեզան բողեղեղններ (պիղկեռ)
նաեւ ընդարձակ ձիւնեռաւ եւ ոչնեռաւ տեղեր ուլ կան։
* արասպին Լաւրապիդ ըտլըր միգլեըր՝ մանաւանդ

Ժողով՝ նուան առ հասարակ կըգտնուեն այս տեղ-
հրատներն՝ միայն Մեկնս լուսն հարապին վարի
հոգիարք կըմշակուեն . որ նաև ձիվենեաց՝ եղևոր-
ներուցն՝ մայրի՝ արմատներուց՝ լծուրի՝ վարդի . վեր-
ապույտ սունկի անասուննր ոչ կան :

Նշումով կենդանիներու զանազան տեսակը շուրհ
ն . ձիերը՝ մասնաւոր գեղեցիկ լինելու մը ունին , լիւ
ր մէջի եղածները , ե լին Վճողայէն եկածները :
Վշաբները գրեթէ բնական կը հաստատեն այս սեղ
ն կրկարմունքն ինէ՝ Վշլմաքեան բաներէն տարած
ուած ըլլայ ընդ հսկողը երկրիս մէջ , որոնց մաշկը
ին՝ կակղու լինումը բարակութեամբ և սպիտակութեամբ
նորը շատ անուանի են : Ախորք և պէճ՝ ուրիշ
կենդանիներէն տակի կրկարմունքն այս նշանակիս մէջ :
Նշուտ կողմն գրեաւորապէս ստալին վաճառքն ե
նձ բոցմուն լինումը կըստեմն նաեւ այս սեղ՝ եղինք
չը՝ յորիք և ուրաք - անմշակ գաշակքն ուլ դանդաղ
այլերէն կենդանիներու բնակարանն , ինչպէս ա
լիւծու՝ վաղեր՝ յոգալի՝ և գողի՝ և տետի մը ե գ
երուի , նաեւ կապիի և վալիի րոպերու : Թնոցած գե
լաններուն շտան ալ , հարաւայի երկիրներուն մէջ
ստանդարտ կը լինապիսին : Մարդմէ՝ միայն հարա
ւային և արեւելեան անապատի քահանայքին վրայ
ըլլանուի , որոնց փետուրները կը հանեն՝ և բանի կը
ործածեն , կուսնին և տգուտ առաւ են , մարտե
րն ու շատ անգամ՝ անձ փետուր կուտան անապա
տի վրայ եղած նշանակներուն , մեղաքին ստաւա
րէն ալ շատ է , և այս պատճառաւ բաւական մեղ

մարդանտ է . ամեն օր ուղ' Թագաւորէն մէկ զը-
մնողակ հրահան մը դառուն վրայ վախ աւելիմ' :
Հայտնի է որ' խեղճ Աղօտարդը ամեն ինչուն
էտըն' որ բոլորն էր , քրիստոնէական հաւատար
յայտնի գաւառեց , անգղիային պատուոյն չի դրոյ-
չելով ինչ որ կրնար ինձի համար ընել 'նէ բռէք .
բոլոր երկրիս բնակիչները կրօնափափին որ' կամ
Ընդգիտցին կամ Ուսուր այս երկիրս տիրի : Ա՛յո
ժամանակներս ծամբայ ելելուս վրայ' սակեց ա-
ռաջ առած լուրերնուդ մի հաւատարմ . քանզի
շատ մեծ վտանգներու մէջ եմ' :

Եյս դրեա ետքը գիր մըն ալ ունի , որ Այ-
րուպայի բոլոր թագաւորներուն կրկնէ օգոստոսի
էին . ե . է այս :

«Մեծափառ Թագաւորք . ես գրու խարս եկայ
Աղօտարդ և Վրժույ ի պիտուորական պաշտօնա-
տարները (օճֆիլիսիսները) ծախու առնելու հա-
մար . բայց ասոնք երկուքն ալ իմ ծամբայ ելել-
էս ամիսներով առաջ պատնետած էին . ես ալ
ինձի համար չեմ' գիտեր թէ' հոս արիւնս պիտի
թափի' թէ չէ : Ես ձեզի' իմ' անձնական ապա-
հովութեանս համար չեմ' աղաչել . բայց զիտցած
բլտք Մեծափառ Թագաւորք , որ երկու հարիւր
հազար սարսիկ , որոնց շատն ալ արդիւնաւոր
մարդիկ են , Պաւսարայի Թագաւորութեան զերի
բլտքով' այն վիճակին մէջ կուլան կողքուն չ'անը
բռէք անոնք աղաւթելու , և ես մինչև գերեզմա-
նիս մէջը անգամ զոհ կըլլամ' , որ իմ արիւնըս
այնքան մարդոց ազատութեանը պատճառ եղած
բլտք . միայն շատ շփոթի մէջ է . պահապան-
ներս ալ պիտի մինակ չեն լինողս : սակեց աւելի
բան չեմ' կրնար ըսել' » :

Եյս համակըն' որ բոլոր Այրուպայի տէրութիւն-
ները կը յաղագրէ Պաւսարայի փայլ ծեծ բանալ ,
թէ որ մէկ զեապանի մը կամ քաղաքական դար-
ձակալի մը ստորագրութեամբ բլտք ունի' բռնիք
չեար . իր պաշտօնը կատարած կըլլար . բայց ա-

ւետարանական քարոզչի մը ստորագրութեամբ
ասանկ նամակ դուրսիդ' որ իր օգուսըն . ապահա-
վութիւնը չի հողալ կեղծելով' պարսիկներուն
ազատութեանը միջնորդ կըլլայ . զարմանալի է ,
մանաւնդ որ' պարսիկներն ալ թագաւոր ունին .
որ դեպքան ալ ունի Պաւսարա' ինչպէս որ նոյն
միտքը Ա ջրի իմացուց' որ վերը տեսանք . և այս թու-
գաւորը կրնար իր զեապանին միջնորդութեամբ
իր աղբին համար օգոստութիւն խեղդել . և թէ
որ իտք չի կրնար անցնել 'նէ' Ուսուր կամ
Ընդգիտցայ օգոստութիւնը ուղիւր անոր կիկար :

Տրեգոս քաղաքը արեւելեան լեզուայ հմուտ
խմաստուն մարդայ ժողովք բլտքիք' 52 թուով
Հայրենաւէ' օրադրոյս մէջ ծանուցինք . Եյս
ժողովքը հոկտեմբերին սկիզբը եղաւ . և մէջերին
երեք ալ հրեայ կարգացող դանուեցան : Եւ մեկու-
սանի ամեն երեւելի քաղաք հրեայ կըլլանին .
միայն Պրեմայ քաղաքը չեն գտնուիր . որ Հա-
նուկի երկրներուն մէջ առաջ դքսութեան մը
մայրաքաղաք է . և հրեայները այս քաղաքիս' չի
թէ միայն մէջը բնակութիւն հաստատել , այլ
մէջին անցնել 'անգամ' չեն կրնար ընել : այս քա-
ղաքիս երեւելի աւտագիւր Պ . Ա հպեր' քանի մը
զուարճախօսութիւններով հրեայներուն քաղել
ուղեց ժողովքին մէջ . շուտ մը որքան քրիստոն-
եայ աւտամեանիս պատասխանը կային'նէ ժողով-
քին մէջ , որ քառասուն է . հիշու հողի մը կոյին ,
որ երանս ալ Պ . Ա հպերին թուղ չի տուին որ' այն
տմարիի զուարճախօսութիւնը զլուխ հանէ . և
անիկայ Հայրը կտրելուն' Պ . Ա խեղճ երեւելի
լեզու աղէտը Պ . Ա հպերին ըսաւ . թէ' մէկ մար-
դուն հաւատարմն ու կրօնքին համար' անոր պա-
տուցն զարկը օնովայի բան է . մանաւնդ ա-
նանկ ժողովքի մը մէջ' որ նպատակը միայն ուս-
մանը և գիտութիւնն է , Պ . Ա հպերը հրամանա-
ղեց խօսելու' որ զինքը սորոքորոյնէ . բայց ժու-

ղովքին նախագահը լինող չի տուաւ . և բաւ
Պ . Ա խեղճին ըսած խօսքերը բաւական են . և ինչ
յոսամ' որ այսպէս գայթակղու լինի'ն տալու .
մէկ մըն ալ չ'ըլլար այս պատկանանս մէջ : Եւ
որովհետեւ հրեայներուն վրայ էր' հրեայներուն
խօսիլ չի յնարով' անոնք լուս կեցան , բայց դը-
նուող քրիստոնեայ աւտամեանները' նախա
հին ըսածը հաւանութեամբ ընդունելով' ծախ
գարկին . նոյն րօպէին Պ . Ա հպերը համարեալ
անդին երաւ . դիտեմ . քանի մը րօպէ ետքը
խաղաչին զիր մը եկաւ Պ . Ա հպերին կողմ
որուն մէջ կըզկէր որ' ըսած խօսքերուն մէջ հո-
կայներուն քաղելու պիտաւորութիւն չունէին .
թէ որ պէտք բլտք ունի' ըսած խօսքըս հրա-
բախեա եւ կրկնեմ' : Եւ ինչպէս ետքը Պ . Ա հպեր
մէկ մըն ալ ժողովքին տեղը չեկաւ . և հոկտեմ-
բերի 10ին Տրեգոսէն երաւ իրիկվան զէմ' , Պ
ըկմա քնաց :

Ահա ասանկ փերձին կոխին ետքը փախ
ապիտականներէն' Էրեւոյ Ամմարի անուն ա-
նուականը' Ամմարի Վրո քաղաքը շուրջընէն
մար եկած բլտքով' Պրեմայի Պրեմայի ը-
ղաքը մեկու մը քիչ մը պարս ունեցած ըլլալով
համար' կրթունն ապիկայ և հետը պահապան
ներով և քաղեցներով մինչև Ա հպեր և կրտան
բանալ կոյինէն . սյս ապիտականս 70 տարեկա-
կայ . և մինչև արտատես իւր աստիճանին ա-
մանաւոր պատիւներ տեսնելու սորաւոճ բլտքով
այս կերպ խոյրաւորութեամբ բնակուիլ և
նարժան կերպով հեախօս պիտան հեախօս
բայ տարուիլ իրեն շատ ծանր եկաւ , անոր վրա
ապրիլը աչքէն ինկաւ . իր քաղաքէն ինքրորդ
լախեց . բայց պահապանութեան համար յոյ
զրուած մարդիկ շատովի փայ առին . ետքը
երկու թեկն երանները (տանայները) ծախեց
և մինչև հիմայ (սեկտեմբերի 20) , նորէն օտա-

յամով կեցել :

Մեծափառ Թագաւորէն' միայն ոսկին և արծաթը կան' բայց օչ այնքան աւտա . պղինձը' որուն վրայ Մարտանն ալ կըզրուցէ' շատ կըզանուի . նաեւ կապար' երկաթ' և բարակ :	
Մարտի բարեկամութիւնը' ըստ հաւանական կարծեայ ու թու կէս միլիոնի կըհասնի , որոնք հետեւեալ ցու- ցակին համեմատ' զանազան աղգերէն կըքաղանան :	
Ըմաղիքը' կամ Ա երկէք :	2,300,000
Խափնիքը' այսինքն արապը և ուրիշ տունը մօտ աղիւր :	3,550,000
Ուրուհիք :	1,150,000
Պեւեղիք' և ուրիշ տունը ցեղերէն . . .	740,000
Հրէայք :	339,500
Եւթովպացիք' թէ ծառայէ թէ աղաւ : . .	120,000
Եւրոպայի քրիստոնէայք :	300
Ուրապայաւորք :	200

Ընդամենը 8,500,000
Ըմաղիքը' կամ մաղիւրք , հիւսիսային Բիբիլի
նախկին հին բնակիչներէն են , ինչպէս կապացուցուի
իրենց լեզուներէն , և զանազան զաւառական լեզուներ-
էն , որ' Արեւոյ դեպիս ափովներէն մինչև Բիլանդ-
եան ծովըները տարածուած է :

Մարտի մէջ' երկու աղգի կըքաւանին , Ա երկէք
և Ա լուհիք . Ա երկէք' Միջերկրականին քովը
եղած լեւնտ տեղերուն կըտիրեն . որոնք և Եւրոպի
յեռանը վրայ բնակելուն համար' Ուեֆֆինի ալ
կըտան : Ա լուհիք' մեծ Բիլանդ լեռան և մեկու-

փանի տարաւ ըստոճ լիւրն երեւելի ճիւղերուն վրայ
կըքանակին : Եւ երկու և հասարակաց ծառայութեամբ
կրթութիւն , սակայն դատա պատ կըտարբերի բնական
եղանակէն :

Ա երկէքը դրեմէն սպիտակ են , և միջակ հասակաւ
ձեւերին գեղեցիկ' յաղմանգամ , և քաջ ալ լուրա-
մարտութիւն կրնան , մայկերին շատ անգամ գեղ-
եալոյն կըլլայ , և իսկ Եւրոպայի հիւսիսային ժողո-
ղութեան կըմեմին . կզակներուն վրայ ալ քիչ մը
մաղ աւնին , բնակութիւններն ալ տաքաններու և ալ-
րերու մէջ է . այս պրիքն ալ գահալէմ և անասուն-
լի լիւններու վրայ գնահատու են : Մայկերին հրա-
մանին քիչ կըհնազանդին , միայն ժամանկաւոր իշ-
խաններու և իրենց ընտրածին հըռ են : Դաշտերու
մէջ ալ թէ քարեղէն և թէ փայտեղէն տուներ կը-
չենուին . բայց միշտ սրմեղով կըպատապարեն , ասոնց
պիտուր գործը' որս , և կենդանի սնուցանել է . քու-
նի մը գաղտնիք մէջ ալ փնթակի պատրաստութիւն
ներ կըքանաին :

Ալլու հերքը ըստ մեծի մասին երկրագործ են , և
զանազան փայլուն ձեւադարձութիւններ ալ ունին ,
անկիրթը քիչ է , և շատերը Ա երկէքներէն ալ քա-
ղաքաւոր են . գեղնադոյն անք մը ունին , և բոք-
թու պարտը կըմեմին , կըկարծուի անգամ թէ ա-
սոնցմէ յառաջ եկած են :

Խափնիքը կամ բորբարոք . Մարտի մէջ բնակող
աղգիքն' ամենէն բազմաթիւն են , լեզուներն Բարե-
բնին տեսակ մը զատաւանան է , բայց վերի երկու

աղգիքներն և Մարտիցեաց լեզուէն ալ խառնու
շատ բառեր կան , և այս կրնայ բլտք պատճառը
տանց նախնիքը Մարտիցեան փախան և երան Բի-
լանդեան ծովըները եղած յաղաքներուն ու քաղա-
քուն մեջ բնակութիւն ըրին , ինչ տանն որ Արեւ-
թան տիրեցին :

Եւ ինչպէս Մարտի բարբարոսները հասակաւ միջակ
և երկատարգրութեան ասեմներն ալ բարակ ու ճիւղ-
քանի որ ասորիքին կոտորուն' կըլլանան , գործը
ալ օչ զեղին է և օչ ու . և ասոր ալ պատճառ' և
կանտայ հեա հաղորդակցութիւն ունենալին է ը-
լլալ :

Մարտի այս աղգն և միայն' որուն հեա Եւրոպի
ընկերութիւն աւնին . և ըստ մեծի մասին քաղաք
ըր կըքանակին . կատախարութեան բարձր պատճառ
և պիտուր փնթակներ և ալլու' ասոնք կըկատարան

Եւրոպիքը' այս եկող հաստատներուն տեսակ
են . որոնք Մահմեդական օրէնքը ժամանակէ ի
Եւրոպիքը Հիմալ' որ է Ալեմէն Եւրոպի տնայնո-
ւորէն ընդունեցին : Քիչ գերպատաններ քաղա-
մէջ կըքանակին . սակայն Պեւեղիք' արիւնքն փա-
րակք , առ հասարակ գաղտնիք մէջ տարածու-
են , հոգեական կեանք մը փայլելով : Եյս ար-
մարտը զարաւոր են , բարակ և միջահասակ լեզու-
ներ : Բոսնիքի արաբներն է , և իրենք ալ կըտ-
ծենան' թէ յառաջ կըխօսին :

Հրէայք' բոլոր այս աղգիքներն մէջ տարածու-
են , և շատ փերով կըլլաւին Ա երկէքաց հնգի

[illegible]

Հրէայներուն Տոգաւ որաւհարաց առնին (խամիշ
պարամինն) վերջին օրը՝ Նշգալիւ քաղաքը հրե-
այներուն սխաւեակայլն մէջ մէկ շփոխու թիւն
սը երաւ, ստանի պատճառով մի :

Զին տառեկէն սկսեալ մէկ սուրբոս թիւն մը կոչու
 չէր յայտնի հրէայնէրուն մէջ, որ չարագործ դադ
 յետոյնէրուն ձեռքը անցնելէն ետքն ալ այս սու
 րբոս թիւնու մնաց. առանց պէտաւորը՝ որ հրէայն
 խաղաւ որ ալ կըտուի՝ այն օրուան արարողու
 թեանը մէջ, Պէն Վարպի ըստած Սինակոյսն
 թաղ՝ այն սրտանն ստատած աշու՛շ Կարգադու
 Եղորուն հրամանն տալու համար. որ միջնիկն
 անըքդ. (մէջախի) կրեւին, հինգ եւեկ ըստը կը
 խորհար. և այս ստակը՝ սինակոյսին մէկ եկաւ
 եւս մին էր. Եւս մնալու սինակոյսին մէջ մը
 առնէ՝ փրս՝ խնդացին, երեսը պոռացին, ճաղ
 լիցին, մնալու խաղչու թեւովք մը ներս առին,
 որ Եստու ճոյ պաշտանին լատկացած անց մը ա
 անկը քանկը րնեյս չէր վայցիւր. քանի մը խոռ
 լորտը հրէայնէր կըսէ՝ ամիկայ դու թա փորնանկ
 սկիզբն ըտելով՝ որ՝ մեհը արդէն գաղղ խոյի կառա
 շարութեան տակ լիակատար սրտատութիւն կը
 լցնենմը, մեկն դուխ՝ քան պէտք չէ. Եւս
 մնալու՝ որ թափաւորի անունն տնի՝ քաղաքական
 դահլանութեան գործերէն մնալ կոնկէց, որս
 խախտըրնեւրէն յիտուն հոգիի մը շափ ժողուել
 ը քանոր լեցնելու տաւ տու.

TABLE 1825

Պէրու՛թ նայեա՛մեր 7 . իբրանսնու զգրծը՛ մի և
նո՛յն գինսի՛ր մէջ և : Բարձրադասա՛լի մեծ ծա-
խախտա՛ն իմպրինկու՛ն պատասխանե՛ր տալու հա-

Արքան և Սուրբհերէն շատ գէշ կրթնաւորն , աւել
քան խոտիկնէն ծագելիցի և զաճառակաւու-
թեան երկիրներուն միմէ ք :

Եւ թողալ էր զորոնք իւր գերի կը համբաւէին, շատ
անգամ ալ իրենց աղաատւածինը կ'առնէին, և որով-
հան ասոնք իրենց հաւատարիմ ծառայութեանցը
յամար կը պատուէին, կոյսերը յարմար դասեց որ ան-
հասկնալի տառնցմէ ըլլան իր Թիկիտայահները, որոնք
եւ զինուորական խաչաւորներն ալ կը վարէին, և այ-
նքան արագ գրեթէ 5,000 զորի կեցուն,

Երեսաստիկերոյ ձեռագործները : Արտիճառե այս
 բնակիչ ստիճարար մարդկէն հազուստ կը հապնեն,
 ար համար մարդիկ յատկապէս իրենց հարկաւ-
 բերեանք համար միայն կը գործեն : Բայց միշտ մէկ
 բնական եղանակաւ : Անս նահանգին մէջ կը շինուի
 յի քանոք կարմրագոյն փեփը, որ ամենաւել ծանօթ
 է ձեռն քանի մի անասն մեղաբերիչներ որ, մանա-
 յանց ցառի որբն մէջ կըրի մն ռակի իմէլ այ կրիսու-
 ձն : Եւ այս մեղաբերիչներուն բնակիչը Լստրիսաւ-
 յի մեղաբէն կը շինեն, եւ հասարակ գործերը պէ-
 րկեացոյ մեղաբուն :

Ինչ որ ընտելիւնէրուն մէջ , տեղերի՝ տեղադրոյն և
 Գ արքիւշ արհեստներ տղ կրգտեսն : և շատերն ալ,
 Խոյն և կզմկնալ շինելու կրպարտային : Ե խնամ մար-
 Խ շատ ընտիր է , և ամենէն աղէկ տեսակը՝ Լ չ գտ-
 ար և Բ՝ Էքինէզ բաւած տեղերը կը գործոն : Իսկ
 Գ արքիւշային մէջ գործուածը շատ պատուական է .

մեր՝ Յրիտանիայ չէ յիշխում ինկրած առար որ
դպրմանածամբ լինիցաւ և գեւ որառաքանն չի
տա ին . Յիւժ ծախապիտը Պէրսիէն լիբանանաւ
Հարաւային կողմը միկնէցաւ ։ Ինքը անձամբ այն
տեղն ժողովուրդին միտքը շխտելու համար, ին-
տոր և բրայ շատ չէ քչիւր այս վիճի խաղաղ
կերպով մը փութ բրայու է ։

Վսեկի մը որի որ՝ () ամանեան նաւաւորովիղէն
երկու երայարէ մեծ նաւ եւ երեք հաւա ալ աւ-
րիշ կարգի նաւ եր մեկնեցան ասկից Խնդմարիցաւ
երթագաւ եւ նաւահանգստին մէջ՝ առ պիտի մի-
այն մէկ վերեւորէ եւ Վսեկի ճեղքէր շողենաւ ը մը-
նադին :

Ի՞նչ քննարկու, ցննու օրանիսն կառ տախարիչ 1 չյուսպ
փառայն՝ որ իս ք առաջնու թեանք համար բաւանիսն
ժանեանի Է՛ պչ տնկս էր, էրեկեան օրը ձեռաւ:

Երուսաղէմէ ըս-բերը անդեպ, ամուսն 29 էն
են եւ երեւելի բան մը չեն ձանձու ցանկեր, միայն
Եւաքայէն երկու գունդ կանոնաւոր գօրք եկեր
են այն անդ եւ անյիտմեկը պատահած մարդաւ
պանու թեկնէն յառաջ եկած խառնաթիւեր իւր
զազկցալ սիր են :

東和 西和 南和 北和 五和 六和 七和 八和 九和 十和

THE

Պէտիւնէն կըրդին կըսէ Տէր ողորդիրը հոգտեմ-
եր 10ին իմէ՝ Զիւ առուն մարդուն գեմ՝ արուած դա-
ռակները՝ որ թագաւորը զարնելուն համար մահուան
լծիւ արուեցաւ, կառավարութիւնը շատ հնոսնորի
իւշ ձգեց, թէպէտ ընաւ մարդ չկայ որ ռաբ կոխէ՝
նայտ արքայապարսին մահը ուղէ, որ ստանց չար-
արտնք տալու պարգտակն գլուխը կարնելով՝ մեռցու-
ելը անդամ չէն ուղեր:

3) Խաղաղութիւնն տոնանք ամէն որ կերպ կերպ
զանազներ կրնաթծէ և ՚ի Կործ կըղնէ՝ որ Աշխ
աշխարհէ սպիտակիւր զրեւու և ուղեւոր որ մահ-
ան զատանկիւր մի և ուրիշ պատիժի մը փոխիւ և Կամ

ասկէ առաջ հկած կաշին՝ Լաւրպարու որ նիյէ տեղ
հետեւածէն ալ ընտիր և բանք՝ շինք սխալիր : Իս-
տիարդըներուն նիւթը տա հասարակ ստիւծու յոգա-
մերթերն են , և ըստ հաճոյցի զանազան գոյներ ալ
ուտան : Այլապարպարին Սարգսիան ըստած կա-
ն՝ գեղին և . Գամիլէլերնը կանաչ . Ֆենի մէջ ալ
արմիր կրնն ըլին : Լրմայ միայն սանկատել , որուն
ունի փայլունութիւնը բոլոր Լաւրպարի մէջ աննման
: Քանի մը տեղեր , և յոռկապէս հուրքարան նա-
մեղին մէջ գորդ (խալի) կը գործեն , հաւասար փոքր
արպի մէջ շինուածին :

Քաղաքակրթութեան և քաղաքները :
Ուրոգի Կոլոմբոյի ինքը , Վեա՛ և Ուրոգի ին-
տերոյ լիւրիւնը , և Վաֆիլիւմ փաթի տեղութիւ-
նը կրթութեան , ինչ հանրաքննութեան իրա-
ւունքներու կրթութեան , որոնցմէ առան և հինգ
նախ և առան հինգ մարդիկ մէջ : Իսկ Վրաս-
տանի լիւրիւն և Վեա՛ն փաթիւնը , երկու ուրիշ ին-
տերոյ լիւրիւն կրթութեան :

Ապահովելը Սարգիս միմիկրական ծովուն ելքը
էր արուարձան աշինն արոնց և ոչ մէկը՝ ներսեր-
նիւրուն հետ հաղորդակցութիւն օտնի :

Ղիպրապիւտայայ նեղուցին՝ քիչ մը հեռու բլուրիմը
տրին կողմիւր մէկ պարօիկ գետի մը քով շինուած է
էդուան քաղաքը, այս գետին լճախաւած անդը նա-
հանգիստ մը կը ձեռնանայ միջոց նուերու համար
գանդի՝ յապուից և Խաւիցի հետ ալ բաւական վա-
րականութիւն կընէ այս քաղաքս, բերքն ալ քաղից.

Կոնէ՛՛ Բնագաւորական աստեանիկն բողոքէ, և զատաս-
 անը՝ հոն վերցունել խնդրէ, բայց ինչ յորդորմունք
 կրնեն և ինչ ճամբայ որ կրնանն՝ Դեւ պարզ խօս-
 քով շըղոտներ, քամար կերպով մը ամեն առաջաւ-
 ելակիւնին չկրնալու, Կիւ կրտե անիւի վրայ առէք
 գործեցէք, կտոր կտոր միտքս միջոցեցէք, ինչ կո-
 ղէք նէ այն ընէք, Կոք ինձմէ ուժով էք, ես ալ ձեր
 ձեռքն եմ. իմ մարմնոյս ինչ որ ուղէք նէ կրնաք ք-
 նել, բայց կամիրս քիկճնիւ ձեր քնկուր քանք չէ :

“Յերութեան նախադրանքուն խորհրդին մէջ շատ անգամ խօսք եղաւ՝ որ **Սէշին** կենացը համար տը-
րուած գառակնիքին դէմ՝ իրենք բոլոր ընեն . իրենց
ասանկ խորհելուն հիմի այս եր որ՝ որոշեալն **Սէ-
շին** մահուան կերպը գէշ բան մը պիտի ըլլար . ու
առջ ձեռքին մէկը պիտի կրորելին . ետքը դուռն ու
ոսքը մէկ մէկ քարի վրայ պնդով՝ փորուն վրայէն
երկաթապատ անիւ (խէշեռլէկ) պիտի պրորէին, և ա-
նանկ ոսկորները ցարգելով պիտի շարաշար մեղցնէին:
Բայց դատակնիքն գէմ բողոք մը ընեն, նէ՝ գառակնի-
քը փորուելու կը լլար . և այս բաժէս գէշ մահ չի
կրնար ըլլալուն համար՝ ասոր վրայք ինչ փոփոխու-
թիւն ըլլար նէ՝ **Սէշին** պատժոյն թիթնութիւն մը
լլալով՝ անոր համար աղէկ էր . ուստի այս բոլորը
ընել ուղիցին . բայց արդարութեան ասեանին և օրէ-
նըսգրութեան պաշտօնատարները ասոր դէմ այս գը-
մատութիւնը հանեցին որ՝ օրինապէս այս բողոքս
մահի չըլլուի՝ կանոնի գէմ ըլլալուն համար . քանզի
ճշտօրայի օրէնքը անանկ էր որ՝ ասանկ դատակնիք-
ներուն դէմ՝ բողոքը՝ միայն գառակնիքն ուս-
րագրութեամբ ըլլայ նէ՝ ընդունելի կը լլայ . և թէ
որ արդարութիւնը բողոքն նէ՝ պատժոյն պզտիկ ըլ-
լալուն համար պիտի բոլորէ . ուստի դատապարտե-
լոյն օգտին համար տեսանը բողոք ընէ՝ և դատա-
պարտասլը հաւանութիւն տուած չըլլայ նէ՝ ագոր-
նաւոր է և ոչինչ . այս խօսքիս վրայ՝ խորհրդին ու-
աջարկութիւնը կու ձգուեցաւ” :

Պէտէմու. օրագիրք մը՝ և անկէջ առնելով ուրիշ
երկու. սրագիր ալ կը պատմեն որ՝ Մեգղոսի կառա-
ւորութիւնն հետ Տրուսիայի կառավարութիւնը խօսք
ներով անոնց հաճութիւնը առնելէն ետքը՝ արդա-
ւորութեան պաշտօնատարը կամ մեծ դատաւոր տն-

արի, մեղրամոմ, լսանաւած կամ շի բանաւած մղրի՝
ուն կենդանիներ ալ, քնալէս կողմեր՝ ջրերներ և պղն,
աւ զօնապան միւրդեր, աւոյցմով՝ Կէդուանի պաշ-
երը մէկ սքանչելի առաստօթիւն մը ունի: Փաղցցնե-
ք նիշ եւ և առանց քարապատանի (աւօշմի), և իր
նակիչներուն թիւը՝ ըստ կրօնական 18,000 կը հա-
ն, և ըստ Մեթյոսի 40,000:

[illegible]

Զբեպր գտնաւան սինակոկոններ ունին այս քա-
ղաքին մէջ . լատինք ալ մէկ Նիկեդեցի , որ բոլոր կայ-
սերութեանն մէջ միայն մէկ հաս կայ քրիստոնէից
կեդեցի . Բնակիչք տասն հազարի չափ է , փոքր վա-
ստակաւորութիւն մնայ կրնեն ճիւղալթաքայ և Սոյա-
նայ հետ :

$$\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \left(\frac{\partial}{\partial \theta} \log f_j(\theta) \right)^2 = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \left(\frac{\partial}{\partial \theta} \log f_j(\theta) \right)^2$$

ձամբ Զեյնի կեցած բանտը գնաց . և անոր տառաքա-
կեց որ, թէ որ Պօղանի — պայ կերթնամ (որ հարաւա-
լին նոր Զոլանայի մէջ մէկ տեղ մըն է . և անդ
ղիացիի ձեռք ըլլալով՝ Լեզգիայէն յանցանքի տէր
մարդիկ հոն կը բռնեն,) և այն տեղէ կառավարութեան
նը օրէնքին հնազանդելով մինչև, ժահդ հոն կը մնա
նէ՝ քեզի համար եղած դատարիւրը չի դածի պէս
կրնայ յլլալ . և դուն մեանիւն կաղտահաւ Լոյս լու-
րըս անտոյց է . և կառավարութեան կողմէն հրաման
եղած է որ՝ ասոր սուս ըլլալը հասարակութեան ծա-
նոցութի :

“Ի՞նչ պատգամը իր կողմէն” 22 էջեր մեռելիք և բնաւ չուրեր : Գլխովի մի անգամ ինքն իր բերնովն ըսած է իմէ, բնաւ չեմ ուրեք որ պարզապէս իմ տնձնիւս գէմ եղած յանցանքի մը համար մարդու արխն լծալի :

«Լըրեկուան օրը՝ տէրութեան նախարարները խորհրդի ժողովեցան. թագաւորը ինքն ալ հոն գրտնուեցաւ : Լ'յգալութեան պաշտօնատարը բոսւ որ՝ «Զէւ միշտ, թամառեալ մնացեր է, իրեն համար ամենին մէկ շնորհ՝ մը՝ ու պիւժու չէ : Թագաւորը սրտի ննջութեամբ մը ըստ ինէ որ պէտք ըլլայ նէ՝ ես աւնոր լիովատար շնորհ ընելու միտք ունիմ», նախաւորաները ասինը մէկ բերան թագաւորին ըսին, այդպէս ընելու ըլլայ նէ՝ «Չեր Ս'նճալիտուութեան ասին թշնամիները՝ որ կրնար ունենալ, ձեզի ֆիտա հոսեցանելու կըքաջայրին, «Զէլին նմանող կը լլտն : Թագաւորը բոսւ, ինոյ ըսան. բոլոյ գիտցած ըլլար պարաններ, որ թէոր այս մարդը հնազանդելու մահուանէ զտա միշտ մը չի գտնայ նէ՝ հարկ կը լլտ ինչի ինէ՝ ինչ որ լլտա Պէտնուտու (Շ'վետի մուտնոյ խապաւորը) տակից տաար տարի առաջ :

«Պէնսնապոզ Թոպուսդին ըրածը այն էր որ՝ տնոր
օրն ալ մէկ մարդ պետութեան զեմ յանցանքով
ըսնուած էր • մահուան գտաակիք եղած էր իրեն
համար , և ինքը բնու շնորհ մը չապելու յամուեր
էր՝ Չէշին հիմակուան ըրածին պէս , Թոպուսդր այս
տեսնելով՝ Բոլոյ քաղաքական յանցարորներուն մէ-
կէն ներքեց , որ այս մարդս ալ անոնց հետ աղտաի . և
որովհետեւ ասիկայ հետաքրքրական պատմութիւն մըն
է . և օտարազգիներսուն մէջ ալ ասիկայ չի պաշոյ

— ၁၇၆ —

Վարդգէսեանք ՚ի Հայաստանէ

[illegible]

ՏՆՏԵՍԵԱՆԻ ԳԻՏԵԼԻԲ

[illegible]

Դիտարան պահող և ամեն ոք կամ կիծող հոգևու-
նելը փորձով տեղեկացած են ուր, իրենց բնե կամ
կըմեն և դիշերը մնայ՝ և այն գիշերը ամպ գոռայնե,
գոռալուն ձայնը որքան հեռու էն կը լայնե բլույ,
կամը Թե հոգե և ին՝ յախճապակի է կամ պղինձե ա-
մանի մէջ դրած՝ և զեանդ տակ փորած մտանը (մահ-
էնը) կամ իսհարունը (մուսկոսիք) կամ սենեակը
կամ ուր տեղ պահած բլաս՝ կամը ուր, ուրպէս
ապրուած կամը ուր գոյնէն կը ճանցըրի և ուր համէն,
միայն՝ երբոր տառնի զիշեր մը անցնելէն ետքը տուր-
վանց կրակի մօտ զնե և ին՝ կը կորի, գունա գունա
տակը կիշնայ, ուրպէս ին՝ եփած ատենը մէջը և մե-
քամած բլաս :

Այսպէս վրայ՝ փարիզու երեկոյն թիմագետներէն Սճ-
սին Կատպար անուն վարպետը շատ փորձեր քուտ, որ
մինչև ասոր տունն չօգ տանուլ չկար, և խմայաւ որ՝
միշտ ասանկ կը լրայ կոր՝ ուստի ճարն ալ՝ գանկու
ետեւէ բնկաւ որ ասանկ գիշեր անդունելէն ետեւ չի-
կարին: և շատ փորձերէն ետքը գտաւ՝ որ է ույս:

Վերջ մի բնութագրող կամ տարր : ինչպէս որ գտնենան :

Հատ ինչ, ուստի այս փնդա համարօտ մը պատմելը
ընթերցողաց անհաճոյ բան : Բլբար :

“Շիջեալու Շիջօքով՝ քաղաքը Միջնադարեւոր անուանով օրադիր մը կրտսարէի, որ 'ի սկզբանէ հետե միշտ կուտայորու լինան մարդոցը գէտ' է, ասոր հրատարակիչներուն մէկն էր Վ.] Էտման, որ առաջ արեւմտեւ հետեակ զօրքերու ղեղապետ էր, և հիմա Շիջի գոքովի երկրորդ ինտերմիտենտէ է: ['յս Վ.] Էտման՝ օրադրոյն մէկին մէկ բաժնարարական մը շինելով՝ Շիջօքովի ինտարարական ինտերմիտենտ խօսքերով պատարակներ էր, և բաժնարարականն ու իր ստորադրութիւնները տպուեցաւ: Վտնարարական նիւթերուն մէկը այն կրգնէր որ՝ տերութեան կողմանէն այս ինտերմիտենտիցը համար տրուած ստակը ստար ձեռք կանցնի՝ և օտար բանի կրմիտի, և որովհետեւ այս ինտերմիտենտիցը ինտարարական էր, և օտար ձեռք անցնիլ ըսելը՝ որ գոյցուիլ ըսել է, ինտարարին վրան յանցանք ձգելու պէս չիմացուիր:] Էտման այս խօսքիս համար տերութեան պէտ յանցաւոր դատուեցաւ, միս օրը] Էտմանը բռնեցին, և Շիջօքովի ինտարարականն տանտիւն առաջը ասարին, որ ինտարարականն անտին և ընտանեկոյր գէտ ելած յանցանքները տակից կըծանձնայ և կըդատէ, այս ասանան՝] Էտմանը ինտարարին գէտ յանցարար պատեց, և վճռեց որ զլաւը կըարտէ:] Էտմանին իմացոյցին այս միջոցս և այն ալ հաճութեամբ ընդունեց:

«Կառավարութիւնն շատ աշխատեցու տար կամ-
բը շինելու որ շնորհ Բուլէ : Խոստացան Վճռած
պտտութիւն՝ քանի մը օր պարզապէս բանադր զրուելովը՝
փոխելու : Բայց մտիկ չլու : Կատարեալ աղատու-
նիւն ապա խոստացան տանեց բռնոր և ատանց
օրիշ ինչև ինչ պատգոյ՝ յանձնառու չեղաւ : և
բացէն ըսաւ՝ որ ինձի համար շնորհ խնդրելու աղեր-
սագիր ոչ կատարագրեմ և ոչ ալ ձեռքս վրան կըլլա-
ցունեմ :

«Ինչանո՞ն դուռը բացվին և ըսին՝ ել գնա + մարդք քեզ չի բռնեք + հոռե՛կ մարդ գալիք չունի : Ի՛նչա՜ ման յդատաստան առաւ, + իմանկոտի պէս փախչելով ես իմ՝ պատիւս արքիի մը չեմ ընեք + և բանախն չբանք անգամ չեմ մոռեցաւ՝ դուքս ելլելու :

«Այն անհնր կուռախորսւթիւնը՝ որ գտնապար-

ձգել կաթին մեջ . լմէ կարծր ըլլայ ե լմէ հեղուկ , մէկ աման (չէօմէկէ) կախին՝ որ հօտայէն ծելէ կողքով ստիպարաբար երկու կողմ երեք ցորեն քորսաւ կամ օտաւ բաւական է : Լ՛նկից ետեւ սարցունեւ , ե կի ւղ հանես նէ՛ չի կտարիք : Խնձը Կոտորարը քանի անգամ այս փորձս ըրաւ՝ միշտ անլէկ գտաւ . ե , քաջըղեցաւ , ուտով հասարակաց ալ հրատարակելու , ե ծաւնուցանելու արժան սեպել : Կաթը ատոյ՝ ամենեկին մէկ նոր մասնաւորը համ մը չի ստանար , միայն ե կի կրճ առնելու երեկ շատոյ՝ կուտի , նայելու . ե որ՝ ամանէն դուրս չի լծափի :

Լսածքն մատուցալ ծառերու բարդութեան (Ֆիլիզինիք) կուսանն , կաթերնին շատ զխրաւ կը բլմուի , կովուն կաթը ալիքան շուտ չի բլմաւոր՝ թէ որ չոր խոտ կամ լաւագ ուսէ նէ : Լսաց թէ որ սրբութւ թողուց (ասմալի ֆիլիզ) կերցունան՝ աւոր կաթն ալ որահելը դժար կը լուս :

1) Նախ Կապագորր կընէ Թէ՛ կարելի՛ է որ Բարոսան աւսուցի այ Թմաւելն պահպանէ . քանզի աքալի ըլլալով՝ Թմաւելն ներգործութիւնը կը խոտորէ և կըխաբանէ ինչպէս որ բոլոր աքալիները կընեն : Իսկից այն ալ կըխոտորփանի որ՝ ասոր վրայ յատկապէս Կործն չէ ըլլած :

$$[C_0] = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} C(\theta) d\theta = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \left(\sum_{n=0}^{\infty} c_n e^{in\theta} \right) d\theta = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{c_n}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^{in\theta} d\theta$$

$\int_{\mathbb{R}^n} |f(x)|^p dx = \int_{\mathbb{R}^n} |f(x)|^p dx$

տեղից ստորագրութեամբը ազերապէր մը ձեռքը
ընծ' ու պատիժքը ներելու և ու փոխելու իրաւուն
ունէր՝ օրէնքին նսցելով՝ որ չին տառնէ ի վեր
ըացած էր հոն, այս մարդս ուղտակու համար
հարց մը բանեցաց, որ ասանկ բաներու մէջ երեկ
է 18'էկ տատու մը կանախ՝ 1 էտանմին իմաց
տաւա՝ որ այն օրը կէս օրէն ետքը մճուռած
տակնիքը պիտի կտատարուի, և քահանայ մը
զինքն անոր՝ որ մահտան հոգեւոր պատրաստութեան
նիւր անուն է:

Ո՛ր Լուսման՝ կրփքին տուած Տոգեոր միկիւնք
 թիւննքը վերմանդութեամբ լնդոնեց . ե թանկ
 լու պատարտութիւնը զըզնաց :

«Կառավարութեան միայքը այն էր որ՝ մահչը աս
մեռ ցուցուէնքով կամքը հաճիցունէ շնորհի տղի
ուսդիր մը ստորադրել տալու . բայց ասով ալ ան
յամառութիւնը չի կրցու . յայնժեւ : Կառավարութեան
ստոր փայլադրի ժողովքան . և թագաւորն ու
ռաջադրեցին որ՝ կառավարութեան դէմ լսելու
ընդունելուն ամենուն ալ ընդհանրապէս խոչընդո
ւթիս մը տայ . այն վճարաւոր [Էնամանն ալ ըս
տէն հանեցին , մինչև արահետ ճամբան (ստիպե
լին) տարին . ունիցի խոչ տուին որ տունը երկու

«Այս թողութիւնով ազատուցները տանը էր
հոգի եղան, քանզի կատարուեցան դէժ՝ յոյժ
քով դատապարտուած՝ ասկէ՝ ի զատ երկու այլ
ալ կային, և երկուքն ալ յամբարային զօրաց հրա-
նատար էին. որ քան տարի ուսալ Մարտիրոս և Ե-
րեմ եկեր էին :

13. յս ընդհանուր թեզս թեևսն համարս անբ
թեանը ըրած ծախքս երկու հարիս հարար սրս
լերը անդաւ : (հիմակուան ամոզչէրով 1, 187, 2
դահեկան կընէ) : Երանգի Երեւոս երկրին տօգր
թիւնը անանկ է որ՝ ասանկ մէկ բան մը ըլլա
տեղու թիւան բոլոր քաղաքներուն մէջ՝ հրատարակ
լու համար՝ փառասոր հազարս մէկուս որ զինու
կան պաշտօնեայ (չափուշ) զրկելու է անն տեղ
քեւն ու նորոգէս ձիասոր նուազարուն զորս
(մօզկըսանդներ) ե հետեւեթին ու ձիասոր քոս
խամր մը երկուսու է՝ :

起排解和8护起起起气 无和和和和

Իսկապէս 25 Նոյեմբեր

[illegible]

Տարեւոր է պահել Մանուկը և 71 տարեկանին
 և, ընկնելով Մանուկի և 11 տարեկանին հոգսին,
 պիկնի շատ անգամ վաճառել էր լավ, հետոյ 170-31
 տարեկանին, և Բառապետի և Գլխարկ (մահ)
 Բառապետի հետ, և Բառապետի և Գլխարկ 250 - 260
 հիւանդ, և Բառապետի և Գլխարկ 160 - 170 տարեկան

中刊和趙氣，趙趙刊和抄和抄氣

Երկրորդ 25 Նշյեմբեր :

1	ὁδὸν	109	
11	ἡδὸν	168	169
11	ἡδὸν	441	444

七、五、十

[illegible]

Գրքի Եւստի Եւստի Կոստանդնուպոլսոյ Եւստի
 նոյ շոքնուր՝ միշտ ամեն ուր բաժն զուստուստուն
 վաթս հասած կը լայն + Բայց պրանդում ու Երեւն
 պատր միշտ հիմն չի դադարում + Կոստանդնուպոլսոյ
 ժրպար ծանուցումներու լուրեր չունենանք:

1924

Ի ԿՈՆՍՏԱՆՍՆՈՒԼԱՆԻՍ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ